

Lahti

KESKUSTAN PYSÄKKIKOKEILU

KYLA 16.12.2025

Riitta Niskanen, hankepäälikkö, kaupunkisuunnittelu
Juhana Polojärvi, liikenneinsinööri, kaupunkisuunnittelu
Timo Varshukov, joukkoliikennesuunnittelija, LSL

Lausuntokierroksen jälkeen tehdyt merkittävät muutokset

- Asukkaiden ja yrittäjien palaute: *torille menee uusien kaavailujen mukaan yli puolet linjoista, reittisuunnitelmaan hahmoteltu nyt myös suoraa linjaa esim. Liipolasta*
- poliisin palaute: *ei joukkoliikennekaistoja*
- Poliisin palaute: *kokeilupysäkkien kohdalla ei sallita pyöräilyä eikä skuuttailua*
- poliisin ja Pelastuslaitoksen palaute: *Vesijärvenkadun pysäkkien bussimäärä pystytty vähentämään, kun hajautetaan seutulinjat Tevin kohdan pysäkille ja osa eteläsuunnan busseista siirtyy Aleks-Kauppakatu-reitille ja osa tori-Lahdenkatu – reitille. Lisäksi tarkennettu että bussit eivät tasaa näillä pysäkeillä aikaa vaan pysähdys kestää vain sen verran, että matkustajat saadaan vaihdettua eli ts. ne lähtevät tulojärjestyksessä eikä ohittelua tarvita. Pysähdys kestää tällöin yleensä alle minuutin.*
- Pelastuslaitoksen palaute: *"ohitusmahdollisuuden" luominen pelastusliikenteelle, poistamalla keskisaareke kokeilupysäkkien kohdalla*
- Poliisin palaute : *Aleksanterinkadun kokeilupysäkki siirretään kauemmaksi Vesijärvenkadun risteysalueesta Aleksanterinkatu 12 kohdalle*

Joukkoliikenteen nykytila keskustassa

- Lahden keskustan läpi / keskustaan liikennöi nyt 18 linjaa,
- Keskustasta vuosittain 1,7 milj. nousua
- **Nykytilanteen haasteet :**
 - Nyt lähes kaikki vuorot pysähtyvät torilla
 - Torilta iltapäiväruuhkassa n. 70 lähtöä tunnissa, mikä aiheuttaa ruuhkaa Kauppatorin pysäkeillä sekä erityisesti Vapaudenkadulla ja kääntyessä Vesijärvenkadulta Aleksanterinkadulle -> jatkossa linja-autot jakaantuvat tasaisemmin eri kaduille
 - Kauppatorin A-pysäkin rauhoittaminen vähentänyt linja-autojen jonoutumista, mutta kasvattanut kävelymatkoja linja-autoa vaihtaessa

Syyskuussa 2025 nousut (706 862 kpl) jakaantuivat seuraavasti:

- seniori 65+ 10 %
- aikuinen 40 %
- opiskelija 16 %
- nuori 17 - 19v. 6 %
- lapsi 7 - 16v. 21 %
- koululainen 7 %

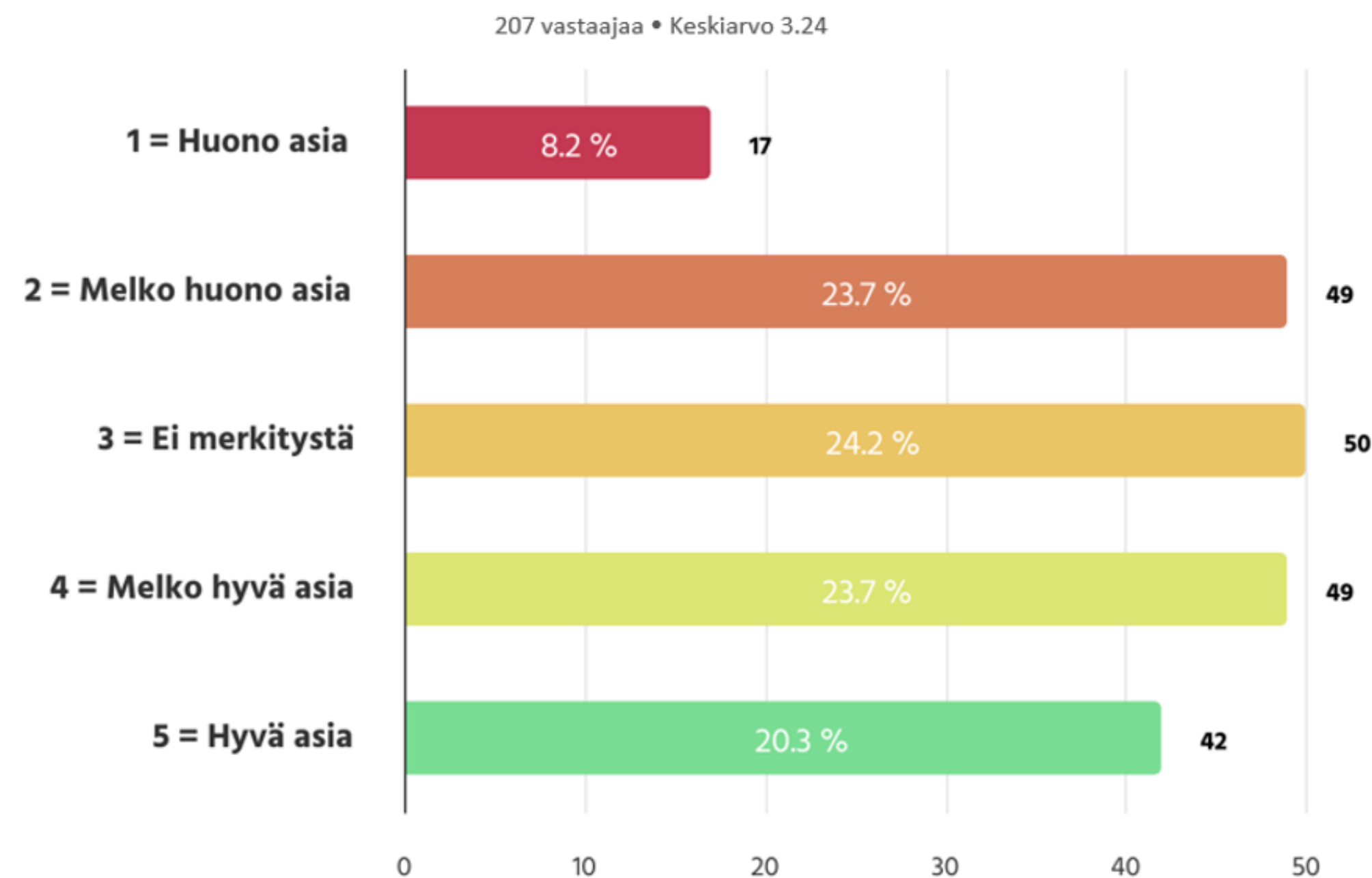

Kokemuksia viimeaikojen joukkoliikenteen muutoksista

Linja 1 (Liipolan linja) kokeilu

- Kaksi muutosta
 1. Liipolan kierto
 2. Keskustan reitti Vesijärvenkatua pitkin

Miten koet keskustan reittimuutoksen yleisellä tasolla?

Nastolan ja Patoniityn linjojen muutokset

- linjoja suoritettu
- käyttäjämäärät kasvaneet

Tavoitteena sujuvampi joukkoliikenne

LSL:n strategia: Tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen matkustajamääriä 50% vuoteen 2035 mennessä

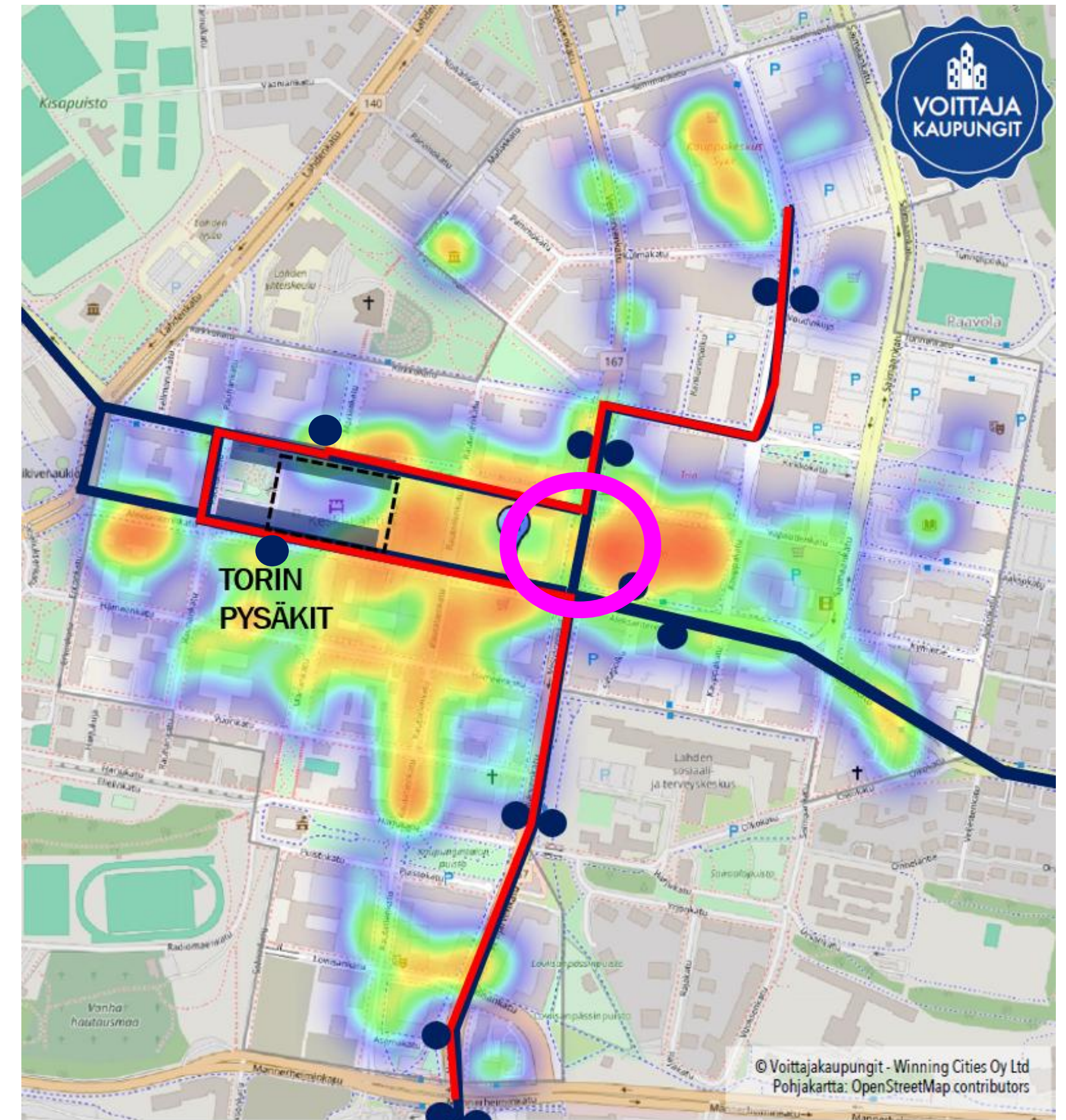
→ Uusien käyttäjien houkuttelu

LSL ja Joukkoliikennelautakunta:

”Keskustan reittien sujuvoittaminen on lähes ainoa keino varmistaa nykyinen palvelutaso”

Uusi pysäkkikeskus
Vesijärvenkadun ja Aleksanterinkadun
risteysalueelle,
Ensin kokeillen

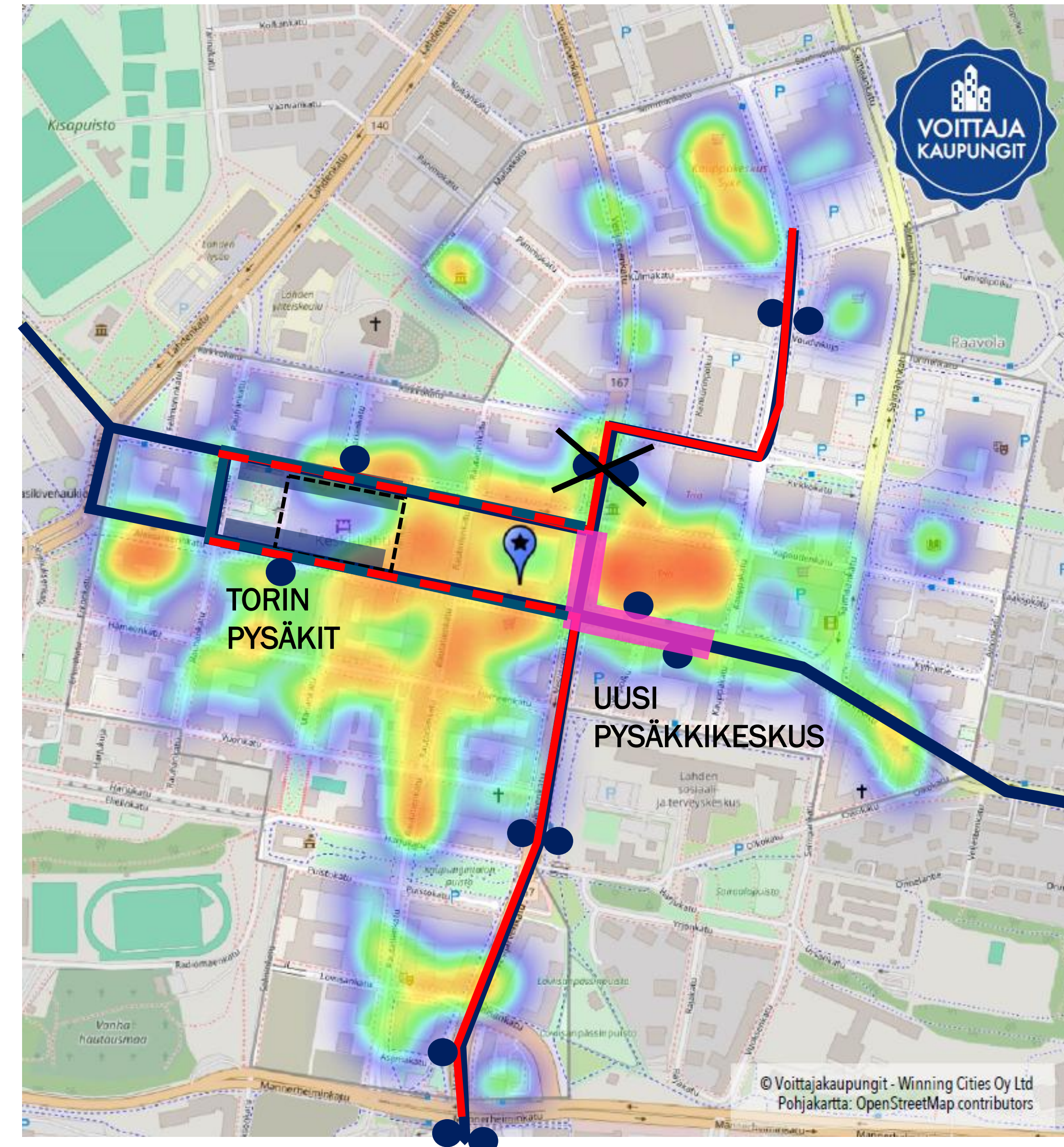

Uusi pysäkkikeskus - periaate

- Kaikkia suuntaa palveleva pysäkkikeskus Vesijärvenkadun ja Aleksanterinkadun risteysalueelle, jossa on vaihtoehtoisia pysäkkien sijaintiratkaisuja
- **Pohjoissuunnan** bussit ajavat joko suoraa reittiä keskustan läpi ilman torin kiertoa, jatkavat torin kautta Lahdenkadulle tai Aleksanterinkatua Kauppakadulle.
- **Yli 50% linjoista kulkisi** edelleen torin kautta ja tori on saavutettavissa kaikista suunnista bussilla

Lahti

Keskustan kaupallinen "vetovoimakartta" ja keskipiste ★ 12.12.2025

Hyödyt joukkoliikenteelle

Suorempi reitti ilman kauppatorin kiertoa nopeuttaa matkaa n. 5 minuuttia

- lyhentää ajokilometrejä
- pystytään tuottamaan sama palvelutaso vähemmillä resursseilla
- tuo aikasäästöä matkustajalle, jolloin joukkoliikenne voi kilpailla henkilöautoilun kanssa

Kustannussäästö
n. 0,8M€/vuosi

Joukkoliikenteen
käyttäjämäärät kasvavat

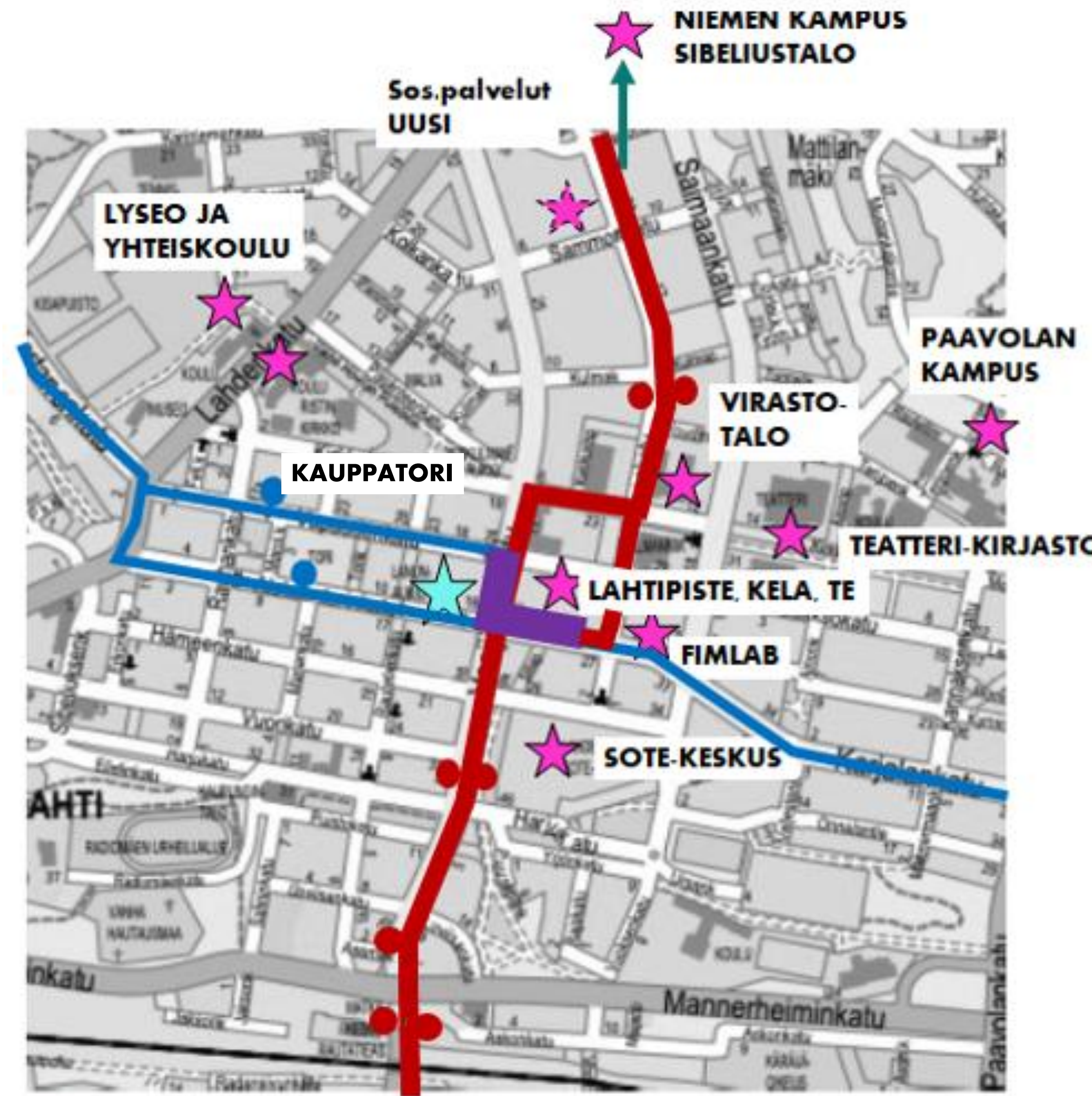
65 % kauppatorin kierron aikasäästöstä
20 % vähenevästä kalustotarpeesta
15 % vähenevistä kilometrikustannuksista.

Hyödyt asukkaille ja matkustajille

Palveluiden saavutettavuus

- Triossa olevien palveluiden ja mm. Sibeliustalon, Mukkulan alueen sekä Paavolan että Niemen kampuksen saavutettavuus paranee
- Kauppatorin ja keskustan länsiosan saavutettavuus heikkenee jonkin verran – joistakin suunnista liikennöinti ei niin tiheää kuin ennen
- Reittisuunnittelussa pyritään varmistamaan että esim. Mukkulasta, Saksalasta, Liipolasta Ja Nikkilästä olisi myös suoria, vaihdottomia linjoja torille
- Aleksanterinkadun, Vapaudenkadun ja torialueen liikennemelu vähenee → keskustan viihtyisyys paranee

- ★ Kaupallinen keskipiste
- ★ Palvelukohde

Uusi pysäkkikeskus

- keskustavision tavoitteena sujuvampi ja viihtyisämpi keskusta

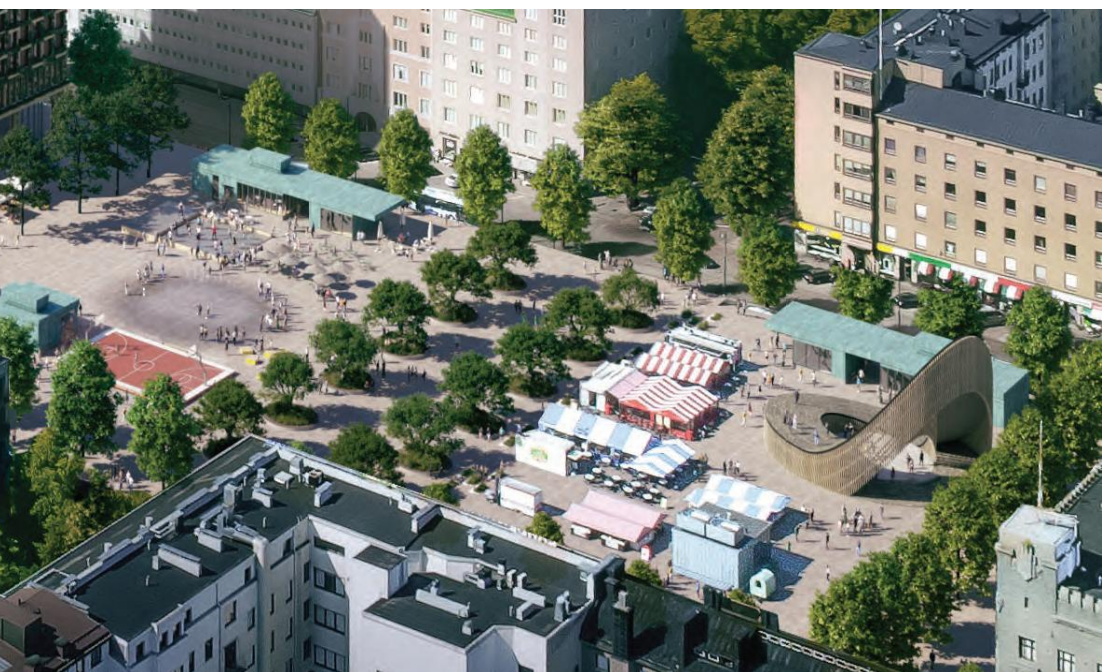
KESKUSTAVISIO 2040 (KV 05/2024) vuorovaikutteisen suunnitteluprosessin tavoitteet ja ideat:

- Saapumisen (kaikki kulkumuodot) ja asiainnin sujuvuus
- Viihtyisyys ja liikenneturvallisuus tärkeää
- Asukasmäärän kasvu (19 000 → 27 000)
- Torin kehittäminen yhtenä kärkihankkeena

www.lahti.fi/keskustavisio

Torin ja keskustan elinvoima vaatii kehittämistoimia

Keskustavisio 2040 (05/2024 KV, laaja osallistamisprosessi)

- Keskustan hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla, viihtyisämpi ja houkuttelevampi keskusta, kaupankäynti siirtynyt verkkoon → monipuolisemmat toiminnot
- Kauppatori on keskustan ”sydän” ja siitä tulee luoda kaikkien ympärivuotinen viihtyisä monipuolinen kohtaamisten ja toimintojen paikka
- Vilkas bussiliikenne heikentää ajoittain sen viihtyisyyttä ja käyttöä kaupunkitilana

Torialueen kehittämishanke käynnistyy v. 2026 alussa

Perinteinen torikauppa on hiipunut ja hiipuu edelleen.

Keskustan asiointitutkimus (2023) :

Keskustan kokonaiskulutuksesta joukkoliikenteen käyttäjien osuus on n. 12 %

Keskustan asukkaat ovat merkittävin asiakasryhmä keskustan liikkeissä ja palveluissa

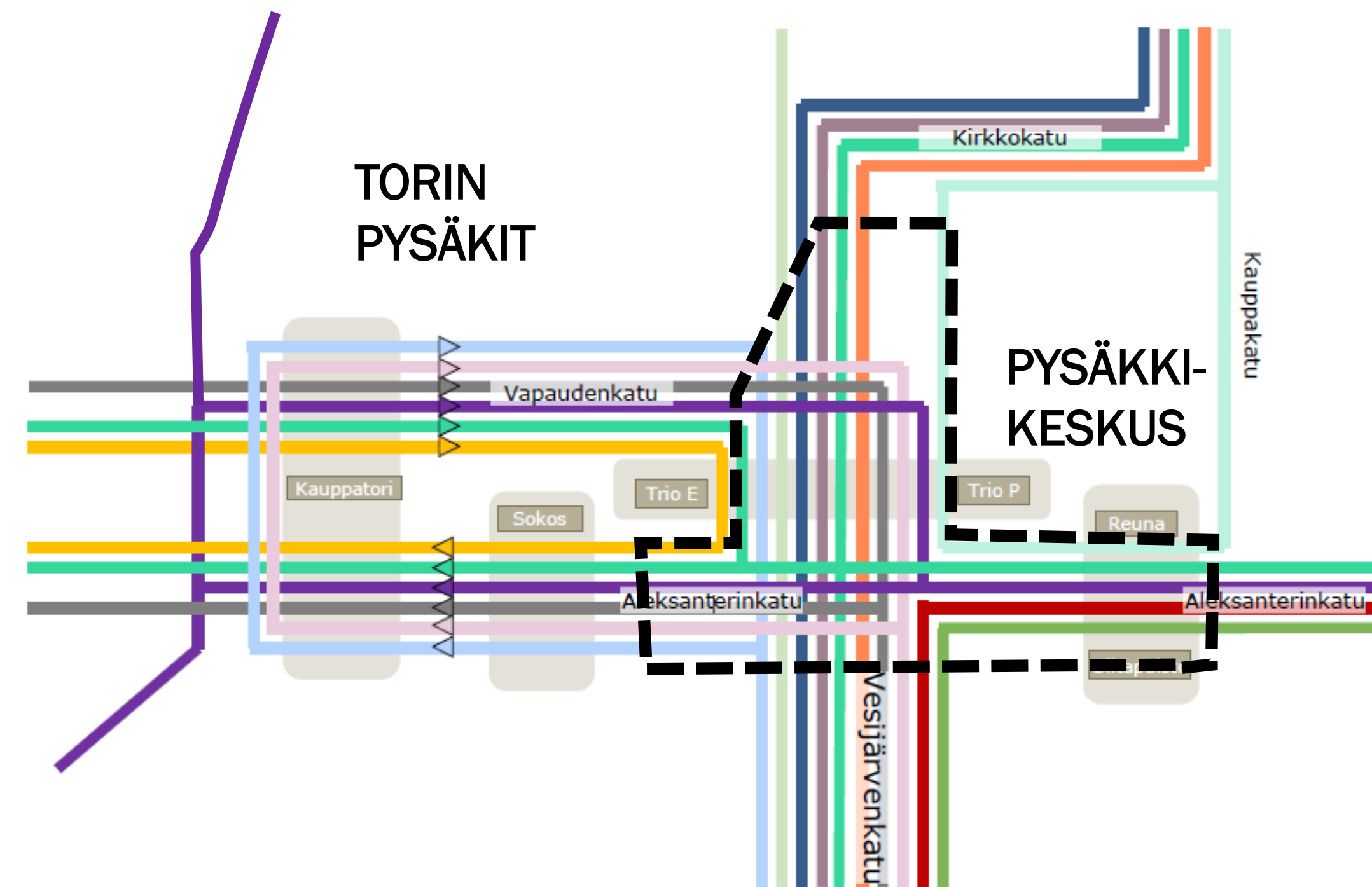
Torin saavutettavuus

- N. 50% kaikista vuoroista kulkee edelleen torin kautta
- Myös etelän suunnasta ruuhka-aikana kulkemassa useita vuoroja torin kautta
- Lempi-palvelulinja tilattavissa kotiovelta torille
- Vaihtaen
 - Aleksanterinkadun "Trion" pysäkeiltä itä-länsisuunnan busseihin
 - Matkakeskuksella torille meneviin busseihin
- Kävelen

Vesijärvenkadun pysäkeiltä on n. 3–5 minuutin kävelymatkaa torille (n. 300m) sulana pidettyä Aleksanterinkadun jalkakäytävää pitkin

→ lisätään penkkejä kävelymatkan varrelle

HUOM! Periaatteellinen kuva, linjastosuunnitelma tulee päivittymään

Lahti

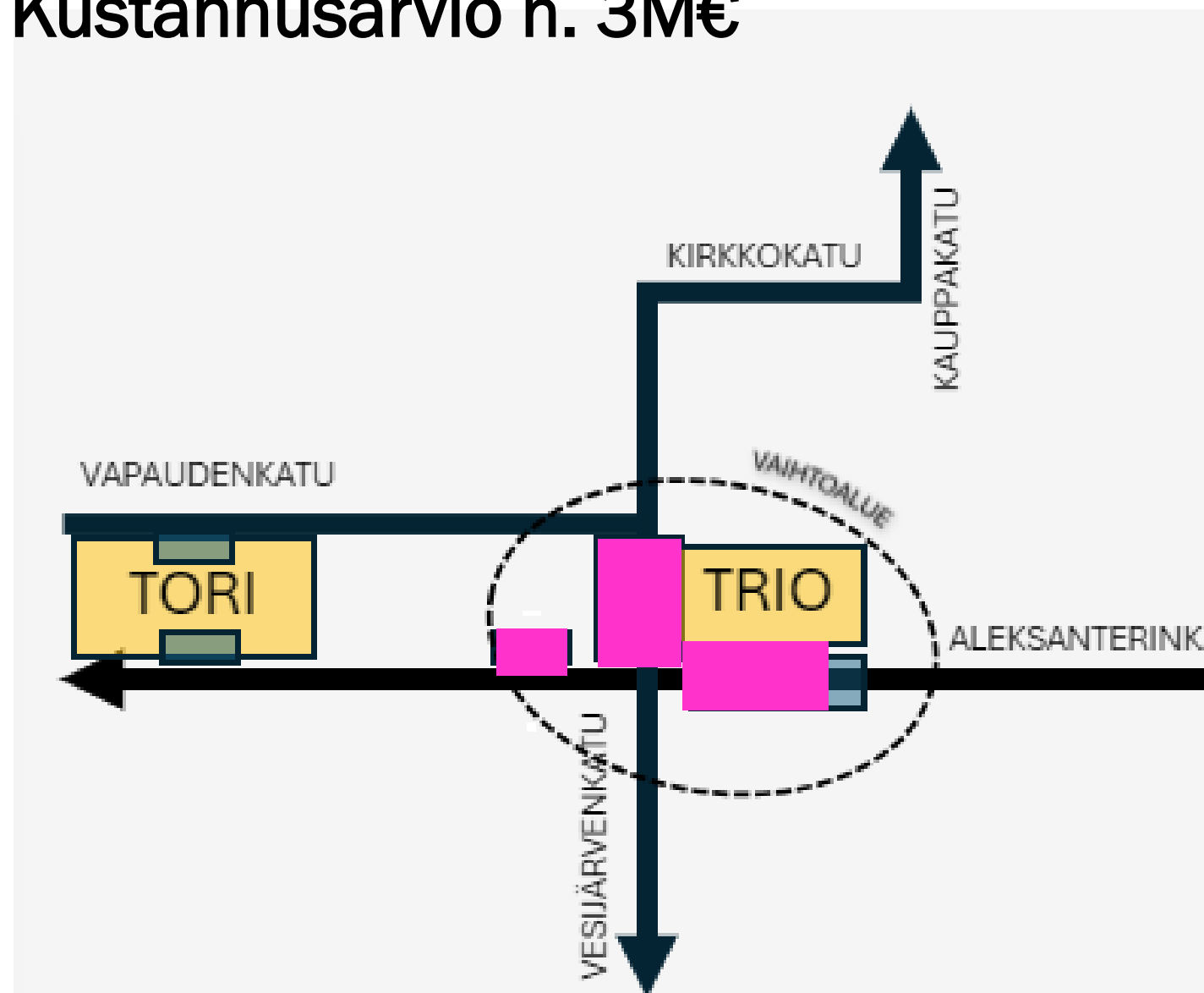
Kokeilun toteuttaminen

12.12.2025

Uuden pysäkkikeskuksen sijaintivaihtoehdot

A. "Vesijärvenkadun - Aleksanterinkadun" pysäkit

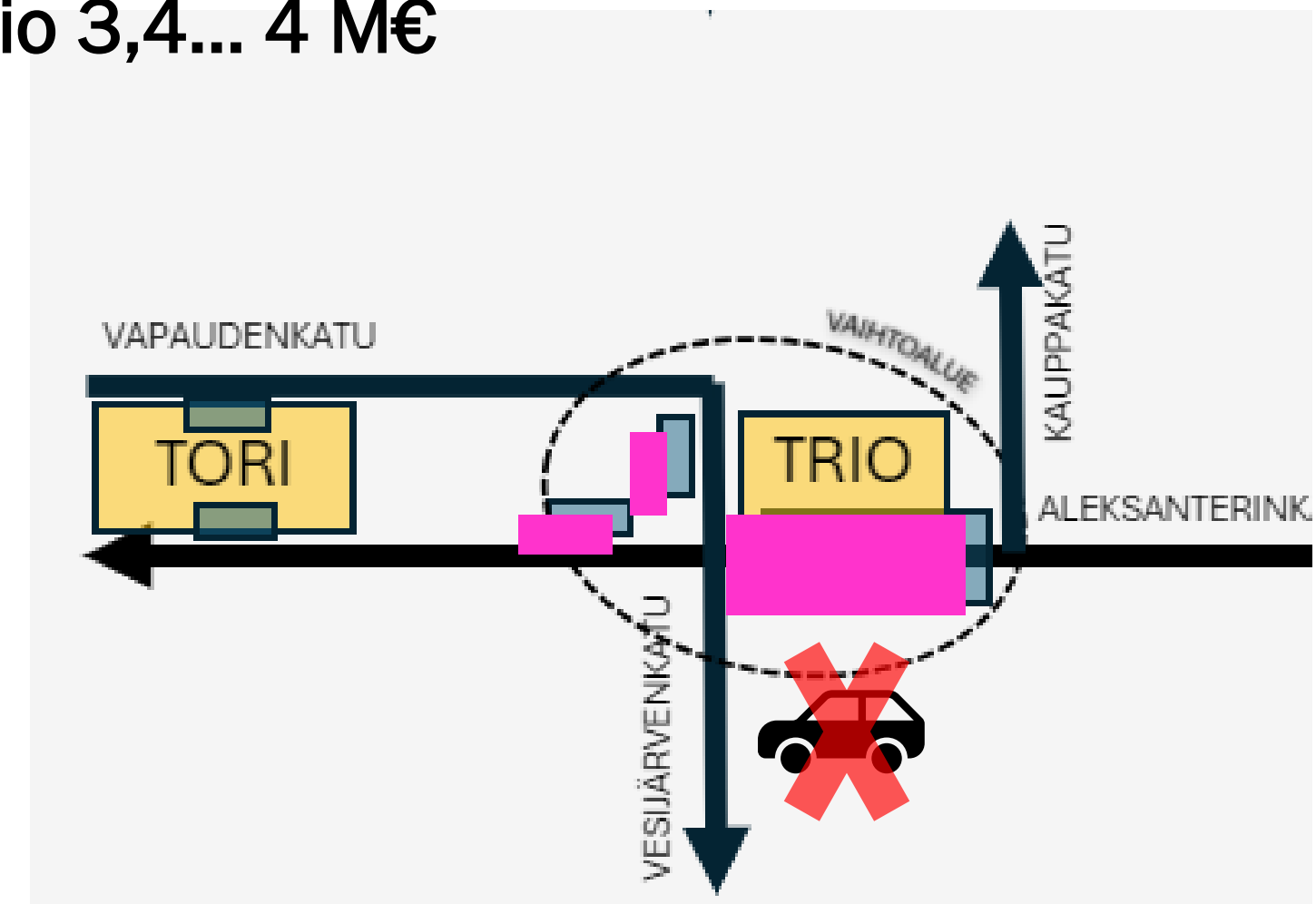
- Pohjois-eteläsuunnan pysäkit pääosin Vesijärvenkadulla, torin kierto jää pois, muutoin nykyiset reitit
- **vaiheittain toteuttaminen mahdollista**
→ **KOKEILU MAHDOLLINEN**
- Kustannusarvio n. 3M€

➔ **KOKEILU**

B. Aleksanterinkadun pysäkit reuna- tai keskilaiturilla

- Lähes kaikki pysäkit Aleksanterinkadulla Trion kohdalla
- Etelä-pohjoissuunnan reitit kulkevat Aleksanterinkadulta Kauppakadulle
- **Ei henkilöautoliikennettä pysäkkialueella** → **vaikuttaa laajemmin keskustan ajoreitteihin**
- Vaatii rakenteellisia muutoksia, **kokeilu ei mahdollinen**
- Haasteena kääntyminen Vesijärvenkadun ylämäkeen
- Kustannusarvio 3,4... 4 M€

Lahti

”Kokeiluilla haetaan ratkaisuja monimutkaisiin, ristiriitaisiin näkemyksiä sisältäviin haasteisiin.”

12.12.2025

Kaupunkiympäristölautakunta:

Kokeillaan ennen lopullista pysäkkikeskuksen sijaintipäätöstä

Tarvitaan keskustan liikennesuunnitelma (Keskustavision 2040 jatkotyö), jossa määritellään pysäkkikeskuksen lopullinen ratkaisu ja sijainti (n. 1v. kokeiluvaiheen perusteella)

Vesijärvenkadulle on toteutettavissa uudet pysäkit jo nyt

Kaupunkiympäristölautakunta ja Joukkoliikennelautakunta :

Tavoite vastata nopeasti toiveisiin sujuvammista bussireiteistä

PYSÄKKIKOKEILU

Järjestely on purettavissa ja bussireitit palautettavissa takaisin torille
Pääosa toteutuksista voidaan hyödyntää jatkossa
(pyöräpysäköintialueena, katokset ovat siirrettäviä)

MATKUSTAJAINFORMAATIO

Pysäkkikokeilun yhteydessä testataan myös matkustajainformaation uusia ratkaisuja

Pysäkkikokeilun vaiheet

1. VAIHE:

**Pysäkkikokeilu
08/2026 – 08/2027**

**seurantaohjelman toteuttaminen
2026-2027**

- **Joulukuu 2025**
Kaupunkiympäristölautakunnan päätös kokeilun käynnistämisestä.
- **Tammi-helmikuu 2026**
Joukkoliikennelautakunta; päätös bussireiteistä
- **Kesä 2026**
Pysäkkikokeilun rakentaminen
- **Elokuu 2026**
Uudet pysäkit otetaan käyttöön (kouluvuoden alussa)
- **08/2026 – 08/2027**
Tehdään seurantaa
Lausuntopyynnöt kokeilusta

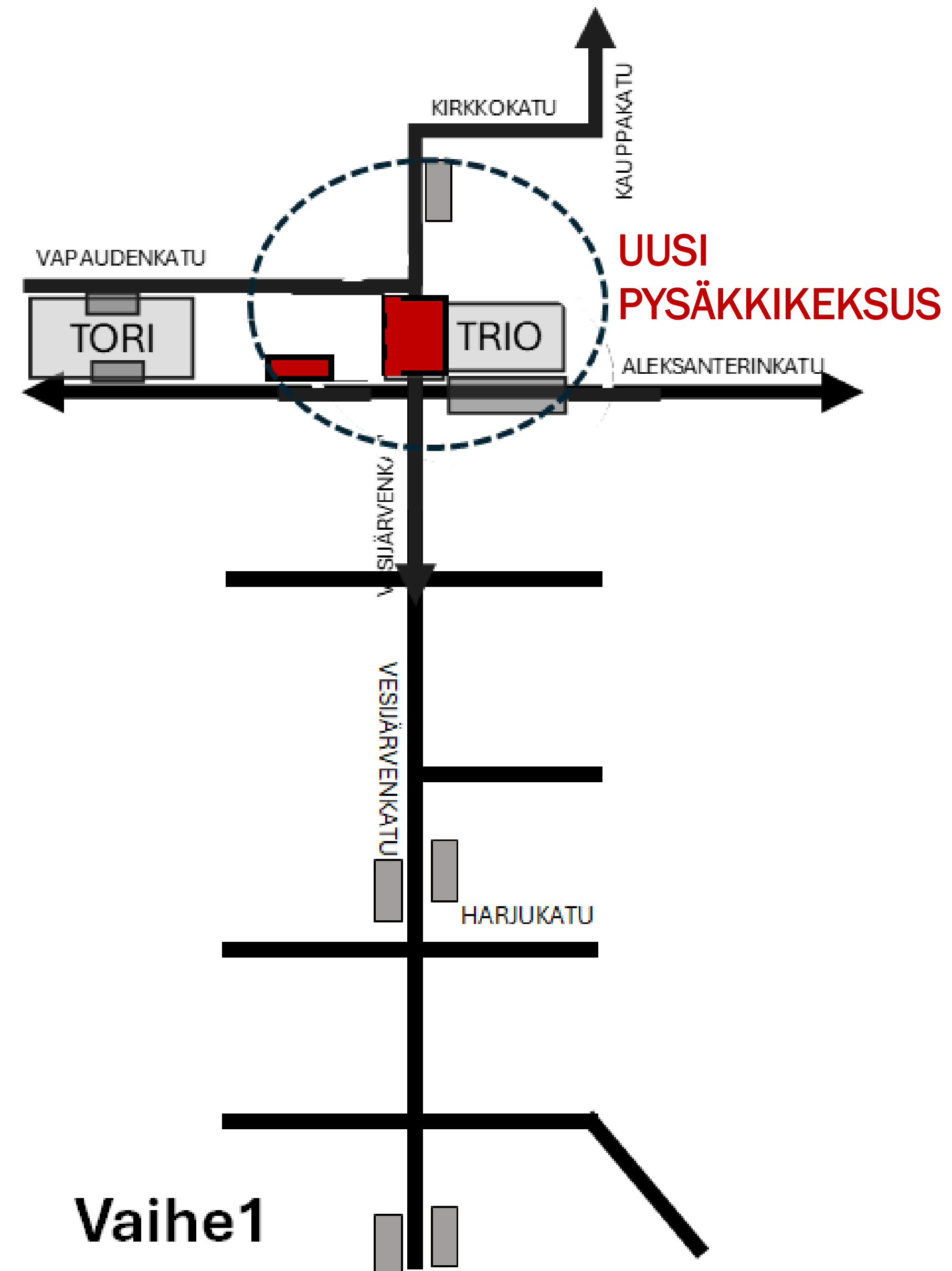
2. VAIHE

**Keskustan
liikenteen
yleissuunnitelma
2027 +
pysäkkikeskuksen
sijaintipäätös**

3. VAIHE 2028...2029

**Lopullinen pysäkkitoteutus
(suunnittelu ja
rakentaminen)**

PYSÄKKIKOKEILUN LUONNOS

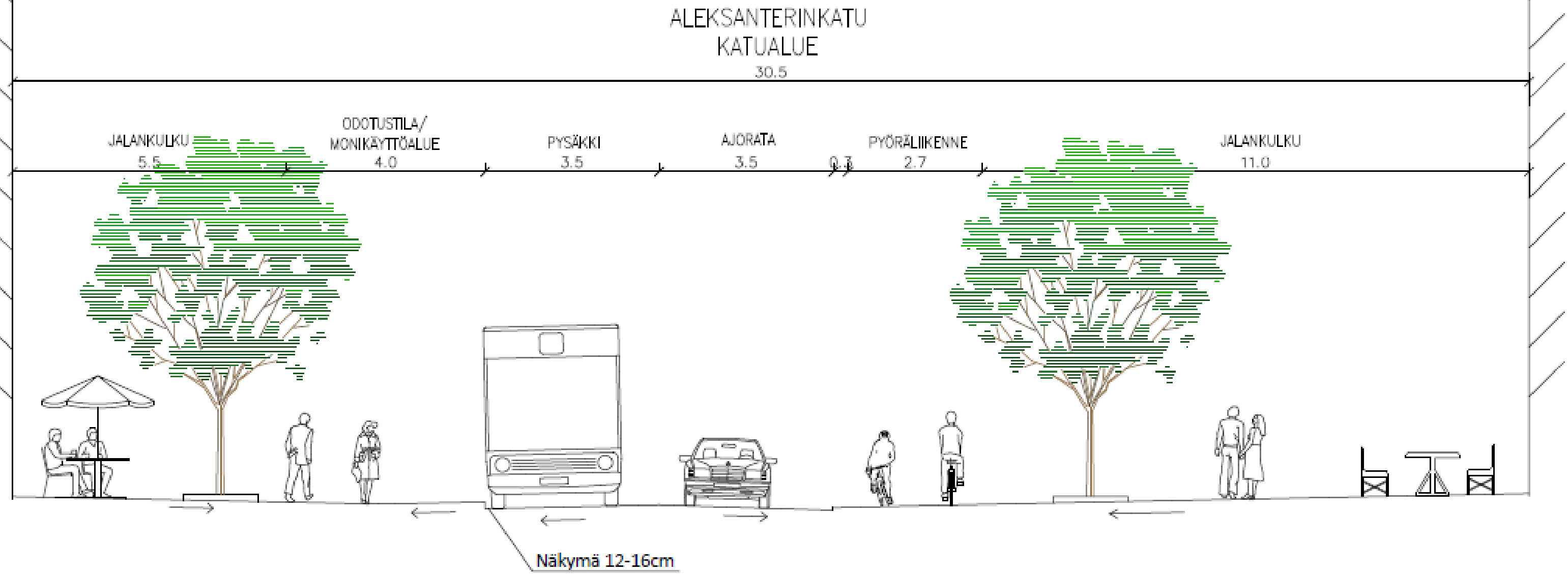
ALUSTAVA KUSTANNUSARVIO

Pysäkkijärjestely ja

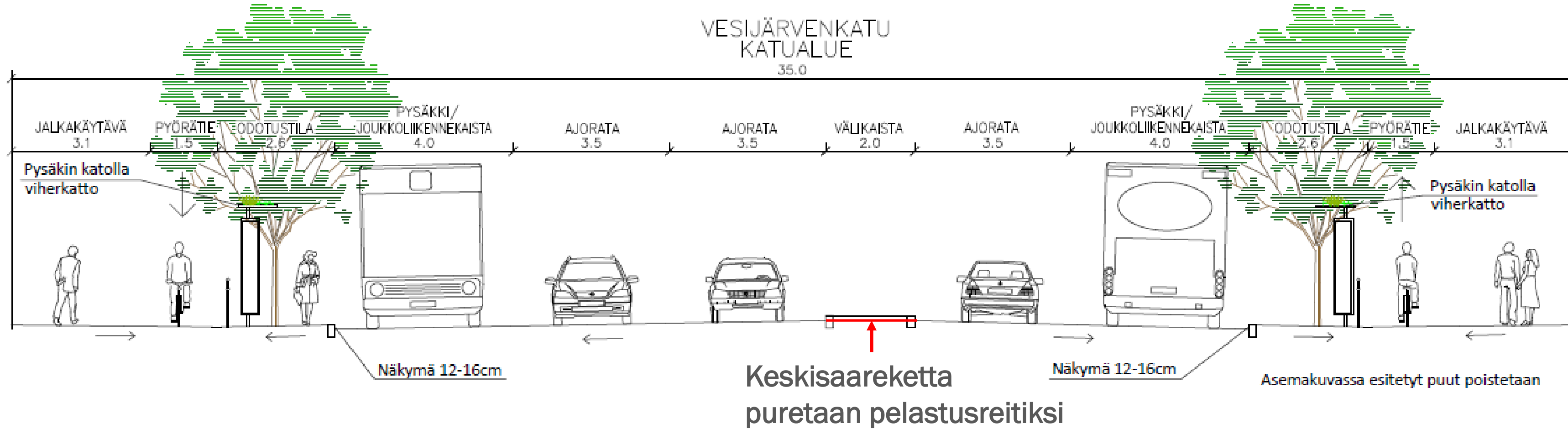
— — joukkoliikennekaista

650 000 €

A-A

B-B

Matkustajainformaation kokeilut/testaukset pysäkkikokeilun yhteydessä

Pysäkkikokeilu toimisi
TESTIALUSTANA

LSL:n Matkustaja-
informaation
RoadMap 2030
tavoitteelle:

Kehitetään
pysäkkien
matkustaja-
informaatiota
esim.
pysäkkiaikataulut
ja reaaliaikainen
informaatio
(tot. 2027)

Tavoitteena A-luokan pysäkkialue, joka on helppo, houkutteleva ja selkeä käyttää.

- Pysäkeille voidaan sijoittaa saavutettavia ja siirrettäviä näyttöjä, jotka tukevat alueelle saapumista, siellä liikkumista ja pysäkiltä toiselle siirtymistä
- Luodaan selkeä ja tunnistettava pysäkkikokonaisuus

Bussinäyttöjen määrää voidaan kasvattaa

Vesijärvenkadun mäen talvitoimivuus

Aleksanterinkadun sekä Vesijärvenkadun liittymän ajoradan tilapäinen asfaltointi

Pysäkkikokeilun yhteydessä on tarkoitus parantaa

1. Vesijärvenkadun mäen talvitoimivuutta toteuttamalla tiesääasema, jonka kautta voidaan tehostaa talvihoitoa
 - Tarve tälle on olemassa jo tällä hetkellä
2. Aleksanterinkadun välillä Vesijärvenkatu- Rauhankatu sekä Vesijärvenkadun liittymän kunnostaminen toteuttamalla tilapäinen asfaltointi
 - Pysäkkikokeilussa seurataan Vesijärvenkadun liittymän asfaltoinnin vaikutusta bussien ajamiseen ylämäkeen
 - Asfaltointi helpottaa myös kokeiluun liittyvän Aleksanterinkadun pysäkkisyvennyksen toteuttamista

PALAUTE JA SEURANTASUUNNITELMA

Ennen kokeilua

- Lausuntopyynnöt:
 - Vammais- ja vanhusneuvosto
 - Kokeilualueen kiinteistöt ja yritykset
 - Elinkeinojärjestöt
 - Kumppanusverkosto, opiskelijajärjestöt
 - Poliisi ja pelastuslaitos
- Asukastilaisuus 27.10. ja OmaLahti-sivuston ennakkokysymykset
 - huomioita kokeilun suunnitteluun / huoliseinä
- Esteettömyyden varmistaminen / läpikäynti Vammaisneuvoston kanssa
- Minne keskustaan tullaan- torille vai Triolle / LSL:n matkustajakysely marraskuussa 2025

Kokeilun aikana ja sen jälkeen / SEURANTASUUNNITELMA

- Matkustajapalaute / LSL:n kyselyt 3 krt/v
- Kulkija- ja liikennelaskurit
- Liikennöitsijäpalautteen kerääminen; pysäkkien toimivuus ja reittisuunnittelu
- Lausuntopyynnöt keväällä 2027, mukana torialueen kiinteistöt ja yritykset
- Keskustan yleissuunnitelman asukas- ja sidosryhmätilaisuudet v. 2027

Lahti

Vaikutukset Vesijärvenkadulle

12.12.2025

Keskustan uusi pysäkkikeskus ja Vesijärvenkadun liikenne

- Liikenteen toimivuutta arvioitu reittimallinnuksella ja risteyssimuloinneilla
 - Tarkastelut koskevat lähinnä arki-iltapäivän huipputuntia, jossa on suurimmat liikennemäärät
 - Liittymät saatu toimimaan parhaiten = suurimmat siirtymät, kun Vesijärvenkadulle toteutettaisiin joukkoliikennekaistat (Loviisankatu-Kirkkokatu) ja vähennettäisiin pohjoisosasta kaistoja.
- Pysäkkialueen myötä autoliikennettä ohjautuu muille reiteille, erityisesti ruuhka-aikoina
 - Kokeilussa olevalla ratkaisulla liittymien toimivuuden osalta on epävarmuutta
 - Korvaavat reitit keskustan läpi ovat kuitenkin jo nyt nopeampia.
 - Melu vähenisi ja liikenneturvallisuus voisi parantua
 - Mallinnus on kuitenkin vain yksi arvio, joten kokeilun kautta saadaan seurantatietoa siirtymistä, jotka todennäköisesti tapahtuvat vasta ajan kuluessa.

Illan huipputuntina runsaasti liikennettä keskustan läpi (esim. Lahden kadulta etelään n. 62 % autoista)

- meluvaikutus
 - vaikuttaa negatiivisesti liikenneturvallisuuteen ja viihtyisyyteen
- heikentää keskustaan saapumisen sujuvuutta*

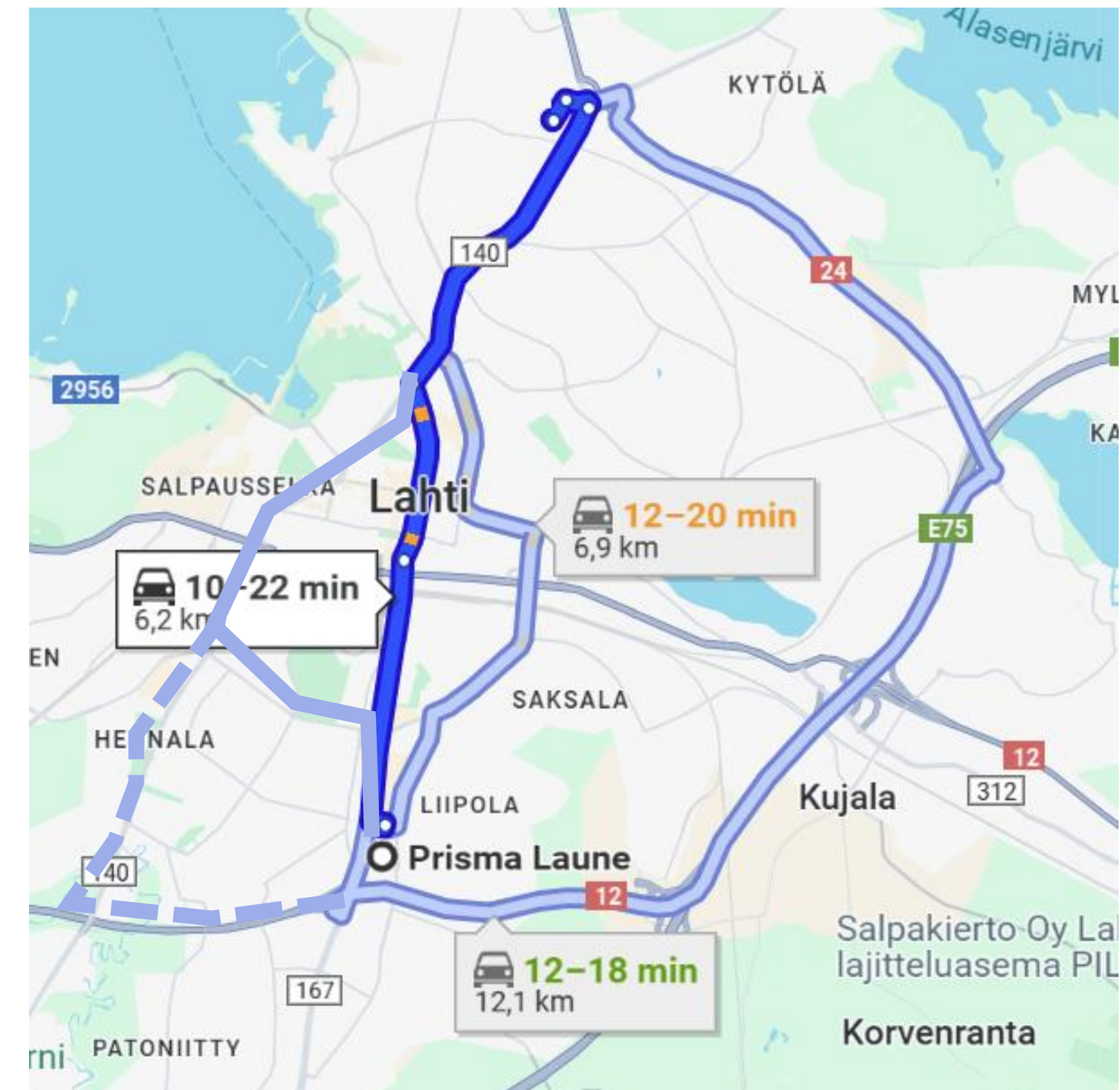
Keskustan uusi pysäkkikeskus ja Vesijärvenkadun liikennetilanne

Korvaavat reitit keskustan läpi ovat nopeampia jo nyt

Testiajo : Laune – Holma testiajo huhtikuun pe klo 16

Ajoaikoja verrattu Vesijärvenkatua pitkin ajettuun aikaan

- Lahdenkatu ► Helsingintie ► Tapparakatu
ajoaika 3min nopeampi, ajomatka +1.3km
- Saimaankatu ► Karjalankatu ► Iso-Paavolankatu ► Saksalankatu
ajoaika 3min nopeampi, ajomatka + 0,7km
- Vt 24 ► Vt 4 ► Vt 12
ajoaika 5min nopeampi, ajomatkaa +5.9km (sujuvin)

Lahti

Havainnekuvat

12.12.2025

Vesijärvenkatu, Havainnekuvaluonnos: Ramboll

KIITOS!

Riitta Niskanen,
hankepäälikkö, kaupunkisuunnittelu
p. 050 559 4200
riitta.m.niskanen@lahti.fi

Timo Varshukov
joukkoliikennesuunnittelija
p. timo.varshukov@lahti.fi

Juhana Polojärvi
Liikenneinsinööri, kaupunkisuunnittelu
p. 044 482 6402
juhana.polojarvi@lahti.fi